

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 5.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.121>

УДК 657

С. В. Візіренко,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8163-7411>

М. І. Сідор,

*к. ю. н., доцент, доцент кафедри адміністративістики,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3217-1707>

ОБЛІК І АУДИТ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ ЯК СКЛАДОВІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

S. Vizirenko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Economics and Management, National University "Odesa Law Academy"*

M. Sidor,

*PhD in Juridical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Administrative Sciences, National University*

"Odesa Law Academy"

ACCOUNTING AND AUDITING IN GOVERNMENT AGENCIES AS COMPONENTS OF FINANCIAL CONTROL

У статті досліджено роль бухгалтерського обліку та аудиту бюджетних установ як ключових складових системи фінансового контролю у державному секторі. Обґрунтовано, що ефективне функціонування бюджетних установ значною мірою залежить від належної організації облікового процесу, достовірності фінансової інформації та дієвості контрольних механізмів. Встановлено, що аудит у бюджетних установах сприяє підвищенню рівня фінансової дисципліни, запобіганню порушенням і нецільовому використанню державних коштів, а також забезпечує підвищення рівня довіри до фінансової звітності установ. Наголошено, що в умовах реформування державного управління особливого значення набуває підвищення якості фінансового контролю та забезпечення прозорості використання бюджетних коштів. Запропоновано напрями вдосконалення системи фінансового контролю в бюджетних установах, зокрема шляхом цифровізації облікових процесів, розвитку внутрішнього аудиту, удосконалення методики проведення контрольних заходів, підвищення професійної компетентності працівників облікових і контрольних служб, а також гармонізації національного законодавства та практики бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами. Зроблено висновок, що ефективна взаємодія бухгалтерського обліку й аудиту є необхідною умовою забезпечення результативного фінансового контролю, раціонального використання бюджетних ресурсів і підвищення ефективності діяльності бюджетних установ.

This article examines the role of accounting and auditing in budgetary institutions as key components of the financial control system in the public sector. In the current context of public sector reform and stricter requirements for transparency and the effective use of budgetary funds, issues related to the organization of accounting and auditing in budgetary institutions have become particularly relevant. The effective functioning of budgetary institutions depends to a large extent on the reliability of accounting information, an adequate level of

financial control, and the timely detection of violations in the use of public resources. It is accounting that provides the information basis for managerial decision-making, whereas auditing is aimed at verifying the legality, accuracy, and effectiveness of the financial and operational activities of budgetary institutions.

It has been demonstrated that the effective functioning of budgetary institutions depends to a large extent on the proper organization of the accounting process, the reliability of financial information, and the effectiveness of control mechanisms. The paper explores the nature of auditing as a tool for verifying the accuracy of accounting data, the legality of financial and business transactions, and the effective use of budgetary resources. It has been established that audits of budgetary institutions help improve financial discipline, prevent violations and the misuse of public funds, and enhance confidence in the institutions' financial statements.

The paper proposes ways to improve the financial control system in budgetary institutions, specifically through the digitization of accounting processes, the development of internal audit, the refinement of control procedures, the enhancement of the professional competence of accounting and control staff, and the harmonization of national accounting legislation and practices with international standards. It has been concluded that effective coordination between accounting and auditing is essential for ensuring effective financial control, the rational use of budgetary resources, and improving the performance of budgetary institutions.

Ключові слова: *облік в бюджетних установах, бюджетна система, аудит, фінансовий контроль, державний сектор, кошторис, держаний бюджет, бюджетні кошти, загальний та спеціальний фонди, НП(С)БОДС, IPSAS.*

Keywords: *accounting in budgetary institutions, budgetary system, audit, financial control, public sector, budget estimates, state budget, budgetary funds, general and special funds, NP(S)BODS, IPSAS.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах реформування державного сектору та посилення вимог до прозорості й ефективності використання бюджетних коштів особливої актуальності набувають питання організації обліку та аудиту в бюджетних установах. Ефективне функціонування бюджетних установ значною мірою залежить від достовірності облікової інформації, належного рівня фінансового контролю та своєчасного виявлення порушень у процесі використання державних ресурсів. Саме бухгалтерський облік забезпечує формування інформаційної бази для прийняття управлінських рішень, тоді як аудит спрямований на перевірку законності, достовірності та ефективності фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. Незважаючи на постійне вдосконалення нормативно-правового забезпечення у сфері державного фінансового контролю, у діяльності бюджетних установ залишаються проблеми, пов'язані з недостатньою ефективністю системи внутрішнього контролю, недосконалістю організації бухгалтерського обліку, ризиками нецільового використання бюджетних коштів і недостатнім рівнем автоматизації облікових процесів. У зв'язку з цим виникає необхідність подальшого дослідження ролі обліку та аудиту як складових фінансового контролю, а також визначення напрямів удосконалення системи контролю в бюджетних установах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання обліку та аудиту в бюджетних установах як складових фінансового контролю набувають особливої актуальності в умовах реформування системи державного управління та посилення вимог до прозорості використання бюджетних коштів. Значний внесок у дослідження цієї проблематики зробили українські науковці, які розглядали теоретичні, методичні та організаційні аспекти бухгалтерського обліку, державного аудиту й фінансового контролю у бюджетній сфері. Так, Мельник Т.Г. [7] у наукових працях досліджує особливості організації бухгалтерського обліку та аудиту діяльності бюджетних установ, акцентуючи увагу на контролі використання бюджетних

коштів, веденні кошторисного обліку та вдосконаленні системи фінансового контролю у державному секторі. Дорошенко О.О. [6] у працях досліджує особливості функціонування внутрішнього контролю в бюджетних установах та його значення для забезпечення ефективного управління бюджетними коштами. Ю.Д. Радіонов [12] досліджував роль державного фінансового контролю та аудиту в управлінні економікою держави. У його працях аудит розглядається як інструмент оцінювання ефективності використання державних коштів та попередження фінансових порушень. С.І. Бессонова та О.В. Кленін [1] у своїх дослідженнях розкривають сутність державного фінансового аудиту в системі контролю бюджетних установ. Питання державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм досліджувала Н. В. Шевченко [14]. Авторка визначає державний аудит як сучасну форму фінансового контролю, спрямовану не лише на виявлення порушень, а й на оцінювання результативності бюджетних програм та ефективності управлінських рішень у державному секторі. Організаційно-методичні аспекти бухгалтерського обліку та контролю доходів і видатків бюджетних установ висвітлено у працях В.Г. Васильєвої та О.В. Тархонської [4]. Ю.А. Денисовець [5] досліджував інституційні особливості фінансового контролю, аудиту та моніторингу у публічному секторі. С.В. Бардаш, В.О. Шаповалова та А.С. Пашкова [2] у своїх працях досліджували сучасні проблеми розвитку бухгалтерського обліку бюджетних установ. Окремі аспекти внутрішнього аудиту державних установ досліджувала О.В. Цятковська [13]. Авторка розглядала особливості розвитку внутрішнього аудиту нефінансових активів у державному секторі та його значення для забезпечення ефективного управління державним майном і ресурсами.

Отже, аналіз наукових досліджень свідчить, що більшість учених розглядають облік і аудит у бюджетних установах як важливі елементи системи фінансового контролю, які забезпечують прозорість, законність та ефективність використання бюджетних коштів. Водночас потребують подальшого дослідження питання цифровізації облікових процесів,

удосконалення внутрішнього аудиту та адаптації системи фінансового контролю до сучасних умов розвитку державного сектору.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження взаємозв'язку обліку у бюджетних установах та аудиту як складових фінансового контролю, а також визначення напрямів їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Облік у бюджетних установах – це систематичне відображення руху бюджетних коштів (надходжень і видатків) та використання кошторисів на підставі НП(С)БОДС. Основна мета: контроль за цільовим використанням державних/місцевих коштів. Облік ведеться за загальним та спеціальним фондами, базується на меморіально-ордерній формі або в облікових програмах. Предметом бухгалтерського обліку бюджетних установ є кошти Державного бюджету й бюджетів усіх рівнів бюджетної системи, процес визначення результату виконання кошторису, тобто діяльність бюджетної установи, що спрямована на виконання функцій держави. Особливістю є жорсткий контроль за бюджетними зобов'язаннями та суворе дотримання бюджетної класифікації.

До головних завдань бухгалтерського обліку та облікової політики, які слід врахувати при організації обліку в бюджетних установах, належать: забезпечення збереження майна установи; формування достовірної і своєчасної інформації та її надання власникам і керівництву установи для прийняття управлінських рішень; забезпечення захисту інтересів суспільства через достовірне звітування про діяльність. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності несе уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво установою, або власник відповідно до законодавства та установчих документів.

Фінансовий контроль у державному секторі являє собою сукупність заходів, спрямованих на забезпечення законності, ефективності та цільового

використання бюджетних ресурсів. Він включає внутрішній та зовнішній контроль. Фінансовий контроль у бюджетних установах є ключовим інструментом забезпечення законності, цільового використання та ефективного управління бюджетними ресурсами. В його основі лежить взаємодія трьох елементів: кошторису, бухгалтерського обліку та аудиту, які формують цілісну систему контролю (рис. 1).

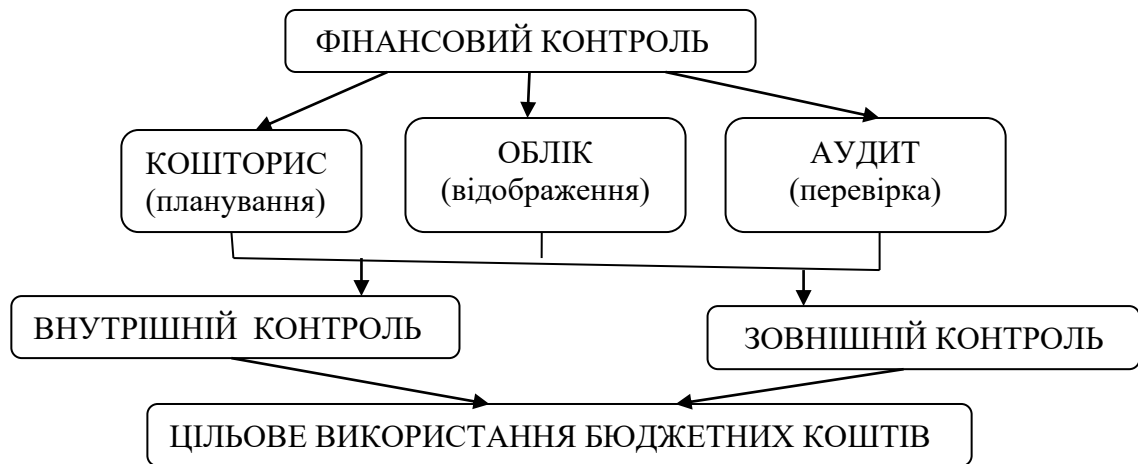

Рис. 1. Система фінансового контролю бюджетних установ

Джерело: розроблено авторами.

Кошторис бюджетної установи виконує не лише планову, а й контрольну функцію, оскільки визначає граничні обсяги доходів і видатків та є базою для оцінки їх фактичного виконання (рис. 2).

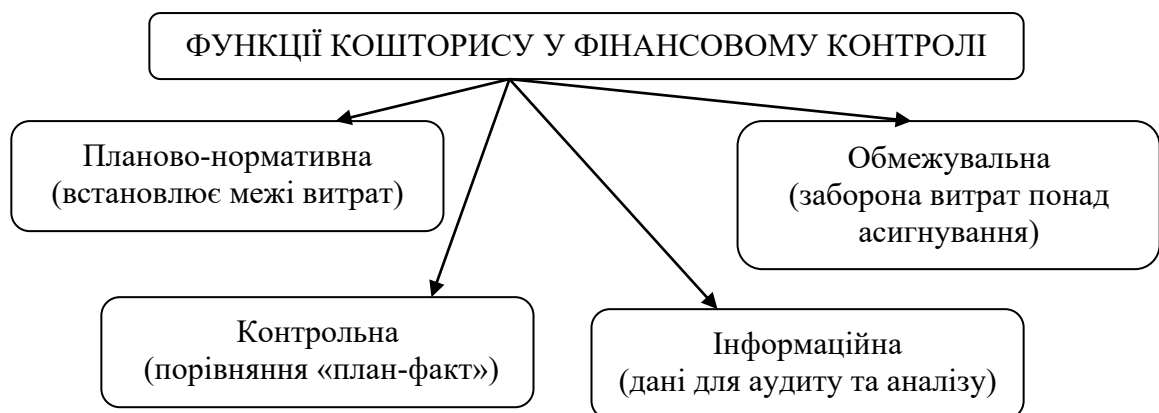

Рис. 2. Функції кошторису у фінансовому контролі

Джерело: розроблено авторами.

Кошторис встановлює обсяг, цільове спрямування та розподіл коштів для забезпечення діяльності установи. Він деталізує, на що саме (за КЕКВ – кодами економічної класифікації видатків) будуть витрачені бюджетні асигнування протягом року [10].

Кошторис виступає інструментом контролю, оскільки:

- визначає граничні обсяги: установа не має права витратити більше, ніж затверджено за кожною статтею (заборона перевищення асигнувань);
- є базою для порівняння: фінансові органи та органи Державної казначейської служби порівнюють фактичні видатки із затвердженими показниками кошторису;
- забезпечує цільове використання: контролюється, щоб кошти, виділені на одну статтю, не були витрачені на іншу без відповідних змін у кошторисі.

Таким чином, кошторис обмежує фінансову діяльність установи межами закону про Державний бюджет (або місцевий бюджет) і дозволяє перевірити правомірність та ефективність використання коштів. Від правильності складання кошторису залежить вся діяльність бюджетної установи.

Саме через кошторис реалізується попередній фінансовий контроль, що передбачає перевірку обґрунтованості запланованих витрат, їх відповідності бюджетному законодавству та економічній класифікації видатків. У процесі виконання кошторису здійснюється поточний контроль, який полягає у перевірці платіжних документів, відповідності витрат затвердженим асигнуванням та дотриманні фінансової дисципліни. Подальший контроль реалізується через аналіз відхилень між плановими та фактичними показниками, а також проведення аудиторських перевірок. Елементи фінансового контролю подано в таблиці 1.

Таблиця 1. Елементи фінансового контролю бюджетних установ

Елемент	Характеристика	Роль у фінансовому контролі
Кошторис	План доходів і видатків	Визначає межі та напрями використання коштів
Облік	Система реєстрації операцій	Забезпечує інформацію для контролю
Внутрішній аудит	Контроль у межах установи	Запобігає порушенням
Зовнішній аудит	Державний контроль	Оцінює законність і ефективність
Фінансовий контроль	Сукупність заходів	Забезпечує цільове використання коштів

Джерело: розроблено авторами.

Отже, кошторис, бухгалтерський облік та аудит формують єдину систему фінансового контролю бюджетних установ, що забезпечує законність, прозорість і ефективність використання бюджетних ресурсів через поєднання попереднього, поточного та подальшого контролю.

Бухгалтерський облік у бюджетних установах виступає інформаційною основою фінансового контролю, забезпечуючи своєчасне та достовірне відображення всіх господарських операцій. Завдяки даним обліку здійснюється моніторинг використання бюджетних коштів, виявляються відхилення від кошторису та формуються показники фінансової звітності. Особливе значення має дотримання принципів прозорості, повноти та безперервності обліку.

Важливою складовою фінансового контролю є аудит, який поділяється на внутрішній та зовнішній. Внутрішній аудит спрямований на запобігання порушенням і здійснюється безпосередньо в установі, тоді як зовнішній аудит забезпечує незалежну оцінку законності та ефективності використання бюджетних ресурсів. У поєднанні вони дозволяють своєчасно виявляти фінансові ризики, порушення бюджетної дисципліни та підвищувати рівень фінансової безпеки установи. Таким чином, інтеграція кошторису, бухгалтерського обліку та аудиту забезпечує комплексний фінансовий контроль, спрямований на ефективне управління бюджетними ресурсами,

запобігання порушенням і підвищення прозорості діяльності бюджетних установ.

У бюджетних установах до основних ризиків належать нецільове використання коштів, перевищення кошторисних призначень, порушення процедур закупівель та недостовірність облікових даних. Їх мінімізація досягається через посилення внутрішнього контролю та регулярний аудит.

Ефективний фінансовий контроль передбачає не лише виявлення порушень, а й оцінку результативності використання бюджетних ресурсів, що є важливим у сучасних умовах обмеженості фінансування та підвищених вимог до прозорості державного сектору.

Аудит є важливою складовою фінансового контролю та передбачає незалежну перевірку фінансової інформації. У бюджетній сфері розрізняють внутрішній аудит, що здійснюється в межах установи, та зовнішній аудит, який проводиться уповноваженими державними органами.

Державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі [11].

Організація обліку та аудиту в бюджетних установах регулюється чинним законодавством України, зокрема:

- Бюджетним кодексом України [3];
- Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [9];
- Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі [8];
- нормативними актами щодо внутрішнього аудиту.

Облік у бюджетних установах виконує низку важливих функцій у системі фінансового контролю:

- забезпечує формування достовірної інформації про фінансові операції;
- дозволяє здійснювати контроль за виконанням кошторису;
- сприяє своєчасному виявленню відхилень і порушень;

- забезпечує підзвітність установ перед державою та суспільством.

Таким чином, облік виступає інформаційною основою для здійснення контрольних заходів і прийняття управлінських рішень.

Аудит у бюджетних установах спрямований на:

- перевірку достовірності фінансової звітності;
- оцінку ефективності використання бюджетних коштів;
- виявлення фінансових порушень і ризиків;
- надання рекомендацій щодо покращення діяльності.

Внутрішній аудит забезпечує постійний контроль у межах установи, тоді як зовнішній аудит підвищує рівень незалежності та об'єктивності оцінки.

Облік і аудит є взаємопов'язаними елементами фінансового контролю. Облік формує інформаційну базу для аудиту, а аудит, у свою чергу, оцінює якість облікових даних та сприяє їх удосконаленню. Така взаємодія забезпечує підвищення ефективності управління бюджетними ресурсами та мінімізацію фінансових ризиків (рис. 3).

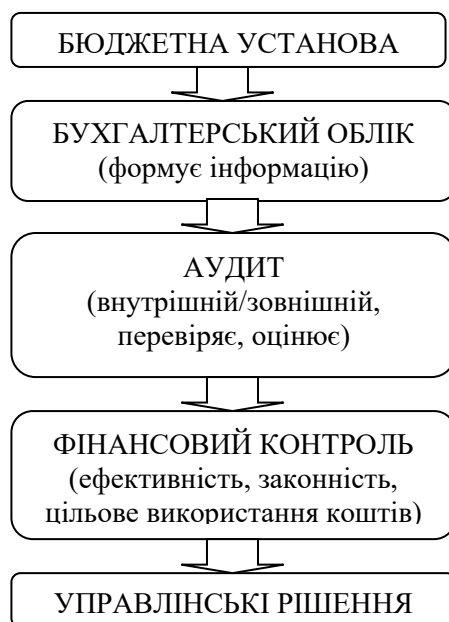

Рис. 3. Взаємозв'язок обліку, аудиту та фінансового контролю

Джерело: розроблено авторами.

Бухгалтерський облік формує інформаційну основу для аудиту, який, у свою чергу, забезпечує перевірку її достовірності. Взаємодія цих елементів

формує систему фінансового контролю, спрямовану на забезпечення ефективного та цільового використання бюджетних ресурсів.

Облік і аудит мають різні функціональні призначення, проте їх взаємодія забезпечує цілісність системи фінансового контролю (табл.2).

Таблиця 2. Порівняльна характеристика обліку і аудиту в бюджетних установах

Критерій	Облік в бюджетних установах	Аудит в бюджетних установах
Мета	Формування фінансової інформації	Перевірка достовірності інформації
Основна функція	Реєстрація та узагальнення даних	Контроль та оцінка
Об'єкт	Господарські операції	Фінансова звітність та діяльність
Характер діяльності	Постійний процес	Періодичний та системний контроль
Результат	Фінансова звітність	Аудиторський висновок, рекомендації
Значення для контролю	Інформаційна база	Інструмент перевірки та вдосконалення

Джерело: розроблено авторами.

Основні проблеми обліку і аудиту мають системний характер і потребують комплексного вирішення через модернізацію технологій та підвищення якості управління (табл. 3).

Таблиця 3. Проблеми та напрямки удосконалення обліку і аудиту в бюджетних установах

Проблеми	Наслідки	Напрями удосконалення
Низький рівень автоматизації	Затримка обробки інформації	Впровадження цифрових систем обліку
Формальний характер аудиту	Низька ефективність контролю	Ризик-орієнтований підхід
Недостатня кваліфікація персоналу	Помилки в обліку та перевірках	Підвищення кваліфікації
Дублювання контрольних функцій	Надмірні витрати ресурсів	Оптимізація системи контролю
Недосконалість нормативної бази	Невизначеність у практиці	Гармонізація зі стандартами IPSAS

Джерело: розроблено авторами.

Серед основних проблем можна виділити:

- недостатній рівень автоматизації облікових процесів;
- формальний підхід до проведення аудиту;
- дублювання контрольних функцій;
- недостатній рівень кваліфікації персоналу;
- обмеженість ресурсів для впровадження сучасних технологій.

Ці фактори знижують ефективність фінансового контролю в бюджетних установах. Для підвищення ефективності обліку та аудиту доцільно: впроваджувати сучасні інформаційні системи обліку; розвивати внутрішній аудит на основі ризик-орієнтованого підходу; підвищувати кваліфікацію працівників; гармонізувати національні стандарти з міжнародними (IPSAS); удосконалювати нормативно-правове забезпечення.

В умовах цифрової трансформації державного сектору важливим напрямом удосконалення системи фінансового контролю бюджетних установ є впровадження сучасних інформаційних технологій та автоматизація обліково-контрольних процесів. Використання цифрових платформ і програмних продуктів дозволяє забезпечити оперативність обробки фінансової інформації, підвищити достовірність облікових даних, мінімізувати ризики помилок та посилити контроль за використанням бюджетних коштів. Сучасні інформаційні системи бухгалтерського обліку сприяють автоматизації процесів реєстрації господарських операцій, формування фінансової звітності, контролю виконання кошторису та моніторингу бюджетних асигнувань. Важливу роль у забезпеченні прозорості використання державних коштів відіграють електронні системи публічних фінансів, зокрема Єдиний вебпортал використання публічних коштів «Є-Data» та інформаційні ресурси Державної казначейської служби України.

Цифровізація аудиту дозволяє підвищити ефективність контрольних заходів шляхом застосування аналітичних інструментів, автоматизованої перевірки фінансових операцій та ризик-орієнтованого підходу до оцінювання діяльності бюджетних установ. Використання цифрових технологій сприяє

своєчасному виявленню фінансових порушень, підвищенню якості аудиторських процедур та зниженню рівня корупційних ризиків у державному секторі. Разом із тим процес цифровізації супроводжується певними проблемами, серед яких недостатній рівень технічного забезпечення окремих бюджетних установ, обмеженість фінансових ресурсів, потреба у підвищенні цифрової компетентності працівників та необхідність удосконалення системи захисту інформації. У зв'язку з цим важливого значення набуває державна підтримка процесів цифрової трансформації у сфері бухгалтерського обліку та фінансового контролю.

Отже, цифровізація обліку та аудиту є одним із ключових напрямів підвищення ефективності фінансового контролю бюджетних установ, забезпечення прозорості використання бюджетних ресурсів та вдосконалення системи управління державними фінансами.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Отже, бухгалтерський облік і аудит у бюджетних установах є взаємопов'язаними складовими системи фінансового контролю, які забезпечують законність, прозорість, підзвітність та ефективність використання бюджетних ресурсів. Саме облік формує інформаційну основу для здійснення контрольних заходів, а аудит забезпечує перевірку достовірності фінансової інформації, оцінювання ефективності використання бюджетних коштів і виявлення фінансових порушень та ризиків.

Важливу роль у системі фінансового контролю відіграє кошторис, який виконує планову, обмежувальну та контрольну функції й виступає інструментом забезпечення цільового використання бюджетних асигнувань. Ефективна взаємодія кошторису, бухгалтерського обліку та аудиту дозволяє реалізувати попередній, поточний і подальший контроль у бюджетних установах.

Визначено основні проблеми організації обліку та аудиту в бюджетних установах, серед яких недостатній рівень автоматизації облікових процесів, формальний характер аудиту, дублювання контрольних функцій,

недосконалість нормативно-правового забезпечення та недостатній рівень професійної підготовки працівників. Зазначені проблеми негативно впливають на ефективність фінансового контролю та підвищують ризики нецільового використання бюджетних коштів. З метою підвищення результативності системи фінансового контролю запропоновано впровадження сучасних цифрових технологій та інформаційних систем обліку, розвиток внутрішнього аудиту на основі ризик-орієнтованого підходу, підвищення кваліфікації працівників облікових і контрольних служб, а також гармонізацію національної системи бухгалтерського обліку в державному секторі з міжнародними стандартами IPSAS.

Цифровізація обліку та аудиту є одним із ключових напрямів підвищення ефективності фінансового контролю бюджетних установ, забезпечення прозорості використання бюджетних ресурсів та вдосконалення системи управління державними фінансами.

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно пов'язати з вивченням процесів цифровізації бухгалтерського обліку та аудиту в бюджетних установах, удосконаленням механізмів внутрішнього фінансового контролю, розвитком ризик-орієнтованого аудиту та адаптацією національної системи обліку державного сектору до міжнародних стандартів IPSAS.

Література

1. Бессонова С. І., Кленін О.В. Роль державного фінансового аудиту в системі контролю бюджетних установ. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 39. С. 45–51. URL: https://www.researchgate.net/publication/352186930_ROL_DERZAVNOGO_FINANSOVOGO_AUDITU_V_SISTEMI_KONTROLU_BUDZETNIH_USTANOV
2. Бардаш С.В., Шаповалова В.О., Пашкова А.С. Верифікація наукової компоненти бухгалтерського обліку бюджетних установ. *Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. № 6. С. 17-

26.

URL:

<https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1149/1168>

3. Бюджетний кодекс України : Верховна рада України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

4. Васильєва В.Г., Таргонська О.С. Удосконалення організації і методики обліку та контролю доходів і видатків у бюджетних установах. *Економічний простір*. 2018. №138. С. 164-182. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/329/319>

5. Денисовець Ю.М. Інституційні відмінності та спільні характеристики фінансового контролю, аудиту і моніторингу у публічному секторі. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 4(110). С. 222–228. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-4\(110\)-222-228](https://doi.org/10.26642/ema-2024-4(110)-222-228)

6. Дорошенко О.О. Оцінка системи внутрішнього контролю бюджетної установи. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2009. Випуск 16, частина 1. С. 184-189. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/e30caf02-84bb-44a8-9e40-058275708169/content>

7. Мельник Т.Г. Облік та аудит діяльності бюджетних установ: навч. посібник. Київ : Кондор, 2009. 411 с.

8. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV–ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

10. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ : Постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2002 № 228-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF/ed20201113#Text>

11. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-ХІІ-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

12. Радіонов Ю.Д. Роль державного фінансового контролю (аудиту) в управлінні економікою. Економіка України. 2024. № 8 (753). С. 29–50. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.08.029>

13. Цятковська О.В. Особливості розвитку внутрішнього аудиту нефінансових активів державних установ. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. № 6. С. 445-456. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/214/212>

14. Шевченко Н.В. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм як нова форма державного фінансового контролю в Україні. Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств. 2021. № 2. С. 112–118. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/203-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-194-1-10-20230821.pdf>

References

1. Bessonova, S.I. and Klenin, O.V. (2023), “The role of state financial audit in the control system of budgetary institutions”, *Pidprijemnytstvo i torhivlia*, vol. 39, pp. 45–51, available at: https://www.researchgate.net/publication/352186930_ROL_DERZAVNOGO_FINANSOVOGO_AUDITU_V_SISTEMI_KONTROLU_BUDZETNIH_USTANOV (Accessed 5 May 2026).

2. Bardash, S.V. Shapovalova, V.O. and Pashkova, A.S. (2024), “Verification of the scientific component of accounting in budgetary institutions”, *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 6, pp. 17–26, available at: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1149/1168> (Accessed 4 May 2026).

3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Budget Code of Ukraine, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Accessed 5 May 2026).

4. Vasylieva, V.H. and Tarhonska, O.S. (2018), “Improvement of the organization and methodology of accounting and control of revenues and expenditures in budgetary institutions”, *Ekonomichniy prostir*, vol. 138, pp. 164–182, available at: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/329/319> (Accessed 4 May 2026).

5. Denysovets, Yu.M. (2024), “Institutional differences and common characteristics of financial control, audit and monitoring in the public sector”, *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, vol. 4, no. 110, pp. 222–228, available at: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-4\(110\)-222-228](https://doi.org/10.26642/ema-2024-4(110)-222-228) (Accessed 5 May 2026).

6. Doroshenko, O.O. (2009), “Assessment of the internal control system of a budgetary institution”, *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky*, vol. 16, no. 1, pp. 184–189, available at: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/e30caf02-84bb-44a8-9e40-058275708169/content> (Accessed 5 May 2026).

7. Melnyk, T.H. (2009), *Oblik ta audyt diialnosti biudzhetynykh ustanov* [Accounting and audit of budgetary institutions], Kondor, Kyiv, Ukraine.

8. Ministry of Finance of Ukraine (n.d.), “National Public Sector Accounting Standards”, available at: <https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja> (Accessed 4 May 2026).

9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 5 May 2026).

10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2002), Resolution “On approval of the Procedure for drafting, reviewing, approving and basic requirements for the execution of estimates of budgetary institutions”, available

at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF/ed20201113#Text> (Accessed 5 May 2026).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (1993), The Law of Ukraine “On the basic principles of state financial control in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (Accessed 4 May 2026).

12. Radionov, Yu.D. (2024), “The role of state financial control (audit) in economic management”, *Ekonomika Ukrainy*, vol. 8, no. 753, pp. 29–50, available at: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.08.029> (Accessed 4 May 2026).

13. Tsiatkovska, O.V. (2024), “Features of the development of internal audit of non-financial assets of state institutions”, *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, vol. 6, pp. 445–456, available at: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/214/212> (Accessed 5 May 2026).

14. Shevchenko, N.V. (2021), “State financial audit of budget program implementation as a new form of state financial control in Ukraine”, *Ekonomichnyi rozvytok derzhavy, rehioniv i pidpriemstv*, vol. 2, pp. 112–118, available at: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/203-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-194-1-10-20230821.pdf> (Accessed 5 May 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 10.05.26

Прорецензовано / Revised: 20.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26